

~~2048~~

1427

PROF. ING. R. FANTONI

OPĆE STROJARSTVO

OPĆE STROJARSTVO

NAPISAO
ING. FANTONI RAIMOND
RED. PROFESOR UNIVERZITETA U ZAGREBU

NAKLADNI ZAVOD HRVATSKE
ZAGREB
1949

PREDGOVOR

Ovu sam knjigu napisao u nastojanju, da bi slušači agronomije i šumarstva na univerzitetu mogli dobro naučiti opće strojarstvo, a donekle i elektrotehniku jake struje.

Opće strojarstvo i elektrotehnika potrebni su agronomima kao temelj za poznavanje poljoprivrednih strojeva, zatim da bi se mogli s uspjehom služiti tehničkim napravama na poljoprivrednim gospodarstvima, pecarama alkohola, poljoprivredno-mašinskim stanicama i t. d.

Šumari, koji se posvete industrijskoj strani šumarstva, trebaju opće strojarstvo i elektrotehniku neprekidno na pilanama, pri transportu drva iz šume u pilane i t. d. Opće strojarstvo služi nadalje šumarima kao temelj za dobro razumijevanje strojeva pilane, traktora i lokomotiva.

Knjiga će služiti i drugim strukama, a budući da su neke grane mašinske nauke potanje obrađene, moći će poslužiti i tehničarima.

U knjigu sam uvrstio dosta materijala iz vlastitog naučnog i praktičnog rada.

Zagreb, mjeseca januara 1949.

R. Fantoni

S A D R Ź A J

	Strana
Jedinice mjera za snagu, silu i radnju	1
Mehaničko toplinski ekvivalent	4
Materijali	5
Glavni materijali koji se upotrebljavaju u strojarstvu	7
Zeljezo i čelik	7
Aluminij, magnezij, bakar, zink, kositar, brtvila i naliči za čuvanje strojeva	16
Obradivanje metala	19
Ispitivanje materijala i računanje čvrstoće	26
Elementi strojeva	45
Cilindri, stapala i prijenos ravnocrtnog gibanja u rotaciono i obratno	69
Cijevi	74
Decimalna vaga	76
Dizala	77
Pogonski strojevi	81
Živi motori, čovjek i životinje	81
Toplinski pogonski strojevi	84
Nauka o toplini	84
Parni agregati	90
Parni kotlovi	90
Parni strojevi	117
Reguliranje strojeva	128
Stupanj nejednoličnosti	135
Parne turbine	140
Korisni učinak parnih agregata	142
Motori s unutarnjim izgaranjem	145
Vodni pogonski strojevi	206
Pogonski strojevi gonjeni vjetrom	228
Naprave za crpljenje vode i polijevanje usjeva	229
Elektrotehnika jake struje	247
Snaga istosmjerne struje	249
Vrsti električne struje	251
Magneti i magnetsko djelovanje električne struje	253
Električna indukcija	258
Električni generatori	259
Snaga izmjenične struje	266
Vlastita indukcija	267
Pomak faze	268
Kondenzatori	269
Snaga izmjenične struje s pomakom faze	271
Generatori za trofaznu izmjeničnu struju	272

	Strana
Elektromotori	279
Transformatori	285
Električni instrumenti	288
Komutiranje električne struje	291
Računanje jakosti elektrovodova	295
Rasklopnice	300
Galvanski i termički elementi	301
Elektroliza	302
Akumulatori	303
Releji	307
Snaga električne centrale	307
Električna rasvjeta	311
Fotostanice	317
Električne instalacije	317
Mazanje strojeva	319
Upotrebljena literatura	322
Alfabetsko kazalo	323